

E L D A V A N T A L D E

La promoció de la dona avança a passos de gegant. Això de *promoció* no m'agrada, i la veritat és que ho he escrit després d'uns dubtes prolongats i d'unes tries sense cap opció clara.

Un gran partit polític ha acordat concedir un 25% de llocs de direcció a les dones que hi militen. Aquesta quarta part reservada a representants de més de la meitat de la població (en termes demogràfics) es considera un triomf del feminisme, la qual cosa ens demostra que encara som lluny d'arribar allí on anem. O allí on hauríem d'anar.

Jo, bé m'està el dir-ho, sóc feminista de tota la vida, però es veu que no em sé explicar, perquè una amiga escriptora va afirmar

**Llar,
dolça llar!**

en una conversa feta pública que sóc masclista. Ja fa temps, d'això, i seria bo que ho hagués oblidat, però no puc. Em consta que no hi havia mala intenció ni ganes de ferir, però hi ha coses que et dolen encara que no vulguis. Penso que jo vaig dir, un dia, que entre una cosa i l'altra estàvem negligint una empresa privada absolutament indispensable per a la vida de la persona, sense distinció de sexes. Em referia a la llar. Sense haver d'aprofundir massa en l'anàlisi, ens adonem que se'ns està quedant sense direcció tècnica, administrativa i peonatge de base, tot alhora i en un procés tan ràpid que no ens deixa temps de reaccionar. Que tota aquesta feïnada recaigués en la dona era injust: sense salari regular i obligatori, amb uns horaris sense límits clars i un escalafó laboral que es complicava a mesura que la família anava a més. M'interessa de fer constar que a mi em semblava una situació injustificable, ho vaig dir en algun article publicat i fins i tot proposava una revolució

total, en el sentit de capgirar les tornes i que l'home assumís el paper de mestre de casa i la dona el de fer allò que se'n deia *portar-hi el pa*, un eufemisme carregat de segones intencions.

Ni jo mateix no creia que aquesta fos la solució ideal, perquè un home sol feinejant per casa és com allò d'un elefant deixat anar en una botiga de cristalleria fina. Tanmateix, cada cop se'ns fa més evident que la persona humana necessita imprescindiblement un cau, un refugi, allò que —mig somiosament— qualifiquen de sostre protector i de parets amigues. Algú n'ha de tenir cura, perquè cada jornada ens porta uns moments en els quals el desig d'aixopluc en espai propi ens domina fortament. Amb tot el que comporta: llit fet, roba neta, facilitats per a la higiene i algun racó amb sofà acollidor. I si fos possible —que ja gairebé no ho és—, taula parada i cap viu a l'hora de l'àpat.

¿Però sobre qui ha de recaure el sacrifici i l'esforç de tenir-ho tot a punt? Les dones, amb tota la raó, ens diuen que ja en tenen prou, i els homes amaguem el cap sota l'ala al·legant que no sabem de què va.

És d'aquelles situacions límit que requereixen que tothom hi posi el coll, si més no a base de suggeriments. A mi se m'ha ocorregut que en un món amb un atur creixent, en el qual noves tecnologies ocasionen la desaparició d'antics oficis i professions, es podria crear una nova carrera, possiblement universitària i tot, que concedís llicenciatures i doctorats en arts domèstiques o de la llar, sense fer diferències (ni caldria dir-ho) entre sexes. Haurien d'ésser uns títols amb prestigi social i ben pagats, la qual cosa requeriria segurament l'ajut econòmic de l'Estat.

Ara, en el moment de proposar-ho, no sé si la iniciativa m'esgarrija a mi mateix o no. Em sembla que, una mica, sí. Se m'esfondra l'ambició creadora i veig que es tractaria de polir, repintar, fer obres de renovació en dedicacions tan remotes com les de majordom i governanta. Però bé que hem de fer alguna cosa!

P E R E C A L D E R S